

[Camre.]

neri, med henblik på fastsættelse af regler for, hvilke stoffer og hvilke mængder af disse der kan tillades anvendt uden at forgifte jordbund, grundvand og fødevarer?"

Skriftlig begrundelse.

Anvendelsen af kunstgødning og anvendelsen af sprøjtetoffer til bekæmpelse af skadedyr og plantesygdomme har medvirket stærkt til at øge produktionen af landbrugsprodukter.

Der er imidlertid i de senere år fremkommet en række nye kunstgødningsstoffer, hvis bivirkninger er overordentlig farlige og i mange tilfælde langt overskygger de positive virkninger. Hertil kommer, at der ofte foregår en overdosering for at fremskynde væksten. Skadevirkningerne er såvel direkte som indirekte. Den direkte virkning består i, at planter, der dyrkes på det gødede areal, opsamlere visse af kunstgødningens bestanddele i en form, der er farlig for mennesker og dyr. Offentligheden har således eksempelvis for nylig modtaget alarmerende oplysninger om meget højt nitritindhold i visse — om end importerede — salathoveder hidrørende fra overgødning. Nitrit vides at indgå i visse forbindelser, som er stærkt kræftfremkaldende. Den indirekte skadevirkning består i, at gødningsstofferne med regnen udvaskes og siver ned i de vandførende lag i jorden og således spredes over store områder. Drikkevand ødelægges, vandløb og havområder forgiftes, og stofferne kan optages af planterne i et større område.

For sprøjtetoffernes vedkommende kan der dels ske en direkte optagelse i de sprøjtede planter og frugter, dels en udvaskning til jordens vandførende lag, og endelig kan en forgiftning af insekter sprede giften til højerestående dyr. Udryddelse af flere dyrearter er på denne måde ved at forrykke den biologiske balance i katastrofalt omfang. I samtlige tilfælde sker en spredning af giftstofferne ad de naturlige fødekæder til mennesket med alvorlige sygdomsfarer til følge.

Denne udvikling er i øjeblikket ved at løbe fra lægevidenskabens udvikling i øvrigt.

Samtidig hermed sker der en skadelig udtømmning af affaldsprodukter i havene — affaldsprodukter, som i en række tilfælde kunne bearbejdes til ufarlige, mere naturlige gødningsstoffer, som kunne erstatte kunstgødningsstofferne. Det er formentlig umuligt at løse dette problem blot ved en udbygget kontrol med alle vore fødevarer, ligesom dette ikke løser problemet med forstyrrelse af den biologiske balance. Løsningen ligger i forbud mod anvendelsen af en lang række kunstgødningstyper og sprøjtetoffer og i faste normer for de tilladte mængder af visse andre. Ministeren bør omgående tage initiativ til det nødvendige analysearbejde og fastsættelse af bestemmelser for anvendelsen, ligesom import af landbrugsvarer, der overtræder normerne, bør forbydes. Dette vil utvivlsomt møde modstand fra kortsigtet økonomiske interesser, som ikke indser problemets katastrofale karakter. Det er givet, at der kan være kortsigtede prisfordyrrelser ved at gennemføre et stop for anvendelsen af visse gødnings- og sprøjtetoffer, men tabene ved ikke at gribe ind nu er uoverskuelige og rummer en trussel mod hele menneskeheden.

Camre: Jeg har spurgt ministeren for forureningsbekæmpelse, om ministeren ville tage initiativet til en undersøgelse af den kemiske sammensætning af de kunstgødningsstoffer og de sprøjtemidler, der anvendes i landbrug og i gartneri, med henblik på at fastsætte nogle regler for, hvilke stoffer og hvilke mængder af disse der kan tillades anvendt, uden at man risikerer en forgiftning af jordbunden, af grundvandet og i næste række af fødevarerne.

Det er således, at man ved denne anvendelse af kunstgødning og sprøjtetoffer har været i stand til at sætte landbrugsproduktionen betydeligt op, og der er naturligvis store økonomiske interesser i at gøre det, men samtidig må vi altså erkende, at der er nogle skadevirkninger både direkte og indi-